

Rozhodování bez účasti veřejnosti: rychle a lépe ?

Slušným a schopným úředníkům informace pomáhají

Seminář v Poslanecké sněmovně, 20. 11. 2018

Ekologické organizace pro rychlejší, jednodušší a transparentní rozhodování o stavbách

Zelený kruh je asociace českých ekologických organizací, vznikl v listopadu 1989.

Nyní sdružuje 85 členských organizací.

Zelený kruh koordinuje **pracovní skupinu tvořenou zástupci členských organizací zabývajících se účastí veřejnosti na rozhodování: Hnutí DUHA, Calla, Ateliér pro životní prostředí, Arnika, Frank Bold, Děti Země, Nesehnutí... a nezávislými právními experty.**

Hlas veřejnosti je prospěšný – i u nás

Ekonomicky nejúspěšnější evropské země jako Norsko, Švédsko nebo Švýcarsko dávají tradičně největší prostor svým občanům podílet se na rozhodovacích procesech.

České právo od roku 1992 umožňuje vstupovat do hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) a po 25 let umožňovalo vstupovat do řízení o povolení záměrů ovlivňujících přírodu a krajinu – jako je kácení stromů, zásahy do míst, kde žijí vzácná zvířata.

Opakovaně se potvrzuje, že možnost občanů uplatňovat připomínky k rozhodování úřadů přispívá **k vyšší kvalitě rozhodnutí, realizovaných projektů a k ochraně životního prostředí.**

Hlas veřejnosti přináší informace a brání korupci

Místní lidé znají dokonale prostředí svého bydliště a najdou se mezi nimi odborníci v řadě oborů. Kromě volného času lidé nezářídka do obhajoby veřejných zájmů vkládají i vlastní peníze, přispívají k demokratičtější společnosti a lepšímu prostředí pro nás všechny.

Účast veřejnosti v rozhodování tvoří v neposlední řadě i **významnou bariéru proti korupci**. Přítomnost občanů ve správních řízeních a dalších procesech činí tato jednání transparentnější a omezuje možnost „nadstandardních“ dohod mezi úředníky a investory. Často včas upozorňují na to, co později potvrdí soudy.

Hlas veřejnosti je uplatňován výjimečně

Drtivá většina, až 95 % stavebních řízení, probíhá zcela bez odvolání.

Jen ve zlomku případů tedy nadřízený úřad řeší odvolání ze strany spolku, obce či vlastníka sousedního pozemku.

Porušování měsíční lhůty na vyřízení odvolání ze strany některých úřadů nevyřešíme tím, že úřadům zhasneme. Právě naopak – na problémy je třeba upozornit a řešit je.

Příklady z praxe dokazují, že aktivita občanů pomáhá zmírnit i dopady velkých projektů na jejich okolí.

<http://www.zelenykruh.cz/wp-content/uploads/2015/01/obcane-sobe-2012.pdf>

Domy místo parku a školky

V Malvazinkách na Smíchově plánoval Geosan Sigma postavit 14 bytových domů. Ustoupit jim měla nejen velká část parku, ale také rekonstruovaná mateřská školka pro 90 dětí.

Starosta Jančík firmě v roce 2006 prodal pozemky za 4000 Kč/m², polovinu v místě obvyklé ceny.

Místní sdružení Přátelé Malvazinek se zapojilo do územního řízení. To bylo vydáno, ale soud jej zrušil, protože „*jednostranně preferuje výstavbu nad zelení*”.

Protože soud nepřiznal žalobě odkladný účinek, padly dvě stovky zdravých stromů. Praha 5 vypověděla smlouvu a soud zamítl žalobu developera.

Obchodní komplex místo kulturáku

V centru Plzně na břehu řeky Radbuzy, měl na místě Domu kultury vyrůst obrovský čtyřpodlažní obchodní komplex Corso.

Během územního řízení investor požádal o povolení k demolici a původní Dům kultury zbořil. Místnímu spolku byla účast v řízení o demolici odepřena. Krajský soud zpětně potvrdil, že řízení o demolici bylo nezákonné.

Místní prosadili referendum, v němž se proti vybudování Corsa se vyslovilo 64 % zúčastněných. Výsledek byl závazný. Město dosáhlo zrušení územního rozhodnutí a úspěšně čelilo žalobám investora.

Odpovědným politikům a úředníkům účast pomáhá, ti druzí se jí brání

- Zapojování občanů do rozhodování a moderní participační postupy úspěšně praktikuje stále více lokálních a regionálních politiků
- Ve vysoké politice ale převažují lidé s jinou politickou zkušeností a ti transparentnímu rozhodování brání
- A pak jsou tu samotné státní úřady, které nemohou vinu za své pomalé a nekvalitní rozhodování nechat na sobě a tak hledají náhradní viníky

Vysvětlovat mýty a prosazovat jednotná pravidla

Nezbývá, než vyvracet fámy a lži:

o spolcích, které prý dostanou peníze za to, že v zákonné měsíční lhůtě nepošlou úřadu připomínku, kterou může úřad obratem zamítnout

o dálnici D8 (a dalších dálnicích), kterou prý zdržely žaloby spolků
- viz naše infografika http://www.zelenykruh.cz/wp-content/uploads/2017/09/Infografika_dalnice_v02.png

Prosazovat jednotná a srozumitelná pravidla, vytvořit personální a odborné zázemí a důsledně trvat na dodržování zákona

To be continued....

Daniel Vondrouš, Zelený kruh